

Зауваження та пропозиції Інтернет Асоціації України до проекту Закону про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку (реєстр № 6055 від 14.09.2021)

Текст проекту Закону	Редакція, запропонована ІнаУ	Обґрунтування, коментарі
<p>Стаття 2. Сфера діяльності регуляторного органу</p> <p>1. Регуляторний орган здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку, а також державний нагляд (контроль) щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства, зокрема належної якості послуг, допустимого рівня небезпеки для населення, навколишнього природного середовища.</p> <p>...</p>	<p>Стаття 2. Сфера діяльності регуляторного органу</p> <p>1. Регуляторний орган здійснює державне регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку, а також державний нагляд (контроль) щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства у цих сферах.</p> <p>...</p>	<p>У цій статті Закону вважаємо достатнім визначити сфери державного регулювання, а деталізація функцій та повноважень буде в інших статтях закону.</p>
<p>Стаття 4. Мета, форми діяльності регуляторного органу, його основні завдання та повноваження</p> <p>1. Регуляторний орган здійснює державне регулювання, державний нагляд (контроль) з метою досягнення балансу інтересів держави, споживачів, суб'єктів</p>	<p>Стаття 4. Мета, форми діяльності регуляторного органу, його основні завдання та повноваження</p> <p>1. Регуляторний орган здійснює державне регулювання, державний нагляд (контроль) з метою досягнення балансу інтересів споживачів, держави, суб'єктів</p>	<p>Вважаємо, що інтереси споживачів, в цілому, є вищими при наданні електронних комунікаційних послуг і регулюванні цих послуг саме регуляторним органом. Тому запропонована така редакція.</p>

<p>господарювання, що провадять діяльність у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку, забезпечення безпеки електронних комунікацій, розвитку конкуренції, інтеграції ринків України у зазначених сферах до ринків Європейського Союзу.</p> <p>...</p> <p>2. Регуляторний орган здійснює державне регулювання, державний нагляд (контроль) шляхом:</p> <p>...</p> <p>2) ліцензування, надання дозволів, передбачених законом України «Про електронні комунікації» та іншими законами;</p> <p>3) регулювання цін (тарифів) на послуги, формування та реалізація тарифної політики у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку, у випадках та в прядку, встановлених законом;</p> <p>...</p> <p>5) видання офіційних узагальнених роз'яснень у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку;</p> <p>...</p>	<p>господарювання, що провадять діяльність у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку, забезпечення безпеки електронних комунікацій, розвитку конкуренції, інтеграції ринків України у зазначених сферах до ринків Європейського Союзу.</p> <p>...</p> <p>2. Регуляторний орган здійснює державне регулювання, державний нагляд (контроль) шляхом:</p> <p>...</p> <p>2) ліцензування, надання дозволів, передбачених Законом України «Про електронні комунікації» та іншими законами;</p> <p>3) регулювання цін (тарифів) на послуги, формування та реалізація тарифної політики у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку, у випадках та в порядку, встановлених законом;</p> <p>...</p> <p>5) видання офіційних узагальнених роз'яснень (зокрема, роз'яснення змісту і мети правових норм) у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку;</p> <p>...</p>	<p>Технічні поправки</p> <p>Потрібно конкретизувати, що таке «офіційне узагальнене роз'яснення».</p> <p>Оскільки, загальне законодавство не містить визначення такої норми, то, на практиці, цей пункт цього Закону не буде реалізовано. Хоча, на практиці, видання регуляторним органом таких офіційних узагальнених роз'яснень вкрай потрібне.</p>
---	--	--

<p>4. До повноважень регуляторного органу віднесено:</p> <p>...</p> <p>5) визначення оптових ринків певних електронних комунікаційних послуг (оптових ринків) та роздрібних ринків певних електронних комунікаційних послуг (роздрібних ринків), здійснення їх аналізу, визначення постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг із значним ринковим впливом, а також накладення, зміна та скасування регуляторних зобов'язань з метою попереднього регулювання ринку;</p>	<p>4. До повноважень регуляторного органу віднесено:</p> <p>...</p> <p>5) визначення оптових ринків певних електронних комунікаційних послуг (оптових ринків) та роздрібних ринків певних електронних комунікаційних послуг (роздрібних ринків), здійснення їх аналізу, визначення постачальників електронних комунікаційних мереж та/або послуг із значним ринковим впливом, а також накладення, зміна та скасування регуляторних зобов'язань з метою попереднього регулювання ринку.</p> <p>Регуляторний орган не має права накладати регуляторні зобов'язання з надання доступу до фізичної інфраструктури електронних комунікацій для розгортання мереж електронних комунікацій та з надання доступу до елементів мереж електронних комунікацій та об'єктів інфраструктури щодо спільного розташування і використання елементів інфраструктури: якщо накладення таких зобов'язань поставить під загрозу економічну чи фінансову життєздатність розгортання нової мережі, особливо, в сільській місцевості;</p>	<p>Необхідність включення цього положення до п.п. 5 закону, в першу чергу, обґрунтовуємо тим, що телекомунікаційні мережі операторами в різні роки будувались за власні кошти, відтак, є приватною власністю. Тому, вважаємо, що на суб'єктів мікро-, малого та середнього підприємництва та суб'єктів, які надають електронні комунікаційні послуги з обмеженою територією покриття не можуть бути покладені два згаданих регуляторних зобов'язання, оскільки, зазначене неминуче призведе до їх банкрутства та ліквідації. Адже тягар утримання власного майна (телекомунікаційних мереж) між суб'єктами мікро-, малого, середнього підприємництва та крупним бізнесом абсолютно різний. Як правило, суб'єкти мікро-, малого, середнього підприємництва надають лише один вид телекомунікаційної послуги (наприклад, послугу доступу до Інтернету), тому в них не існує доходів від додаткових інших послуг, щоб, у разі необхідності, дотувати власну діяльність.</p> <p>Відтак, вказані пропозиції ІнАУ направлені на збереження існуючого ринку електронних</p>
--	---	--

<p>6) позасудове вирішення спорів між постачальниками електронних комунікаційних мереж та/або послуг, у випадках і в порядку, передбачених Законом України «Про електронні комунікації»;</p> <p>...</p> <p>25) подання пропозицій до проекту Закону про Державний бюджет України в частині фінансування своїх функцій, передбачених цим Законом та Законами України «Про електронні комунікації» та «Про поштовий зв'язок»;</p> <p>...</p>	<p>якщо накладення таких зобов'язань ставить під загрозу економічну чи фінансову здатність до розгортання нової мережі, зокрема, суб'єктом мікро-, малого та середнього підприємництва та з обмеженою територією покриття.</p> <p>6) позасудове врегулювання спорів між постачальниками електронних комунікаційних мереж та/або послуг, у випадках і в порядку, передбачених Законом України «Про електронні комунікації», а також спорів, пов'язаних із доступом до інфраструктури об'єкта доступу у випадках і в порядку, передбачених Законом України «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку телекомунікаційних мереж» та іншими законами;</p> <p>...</p> <p>25) подання пропозицій до проекту Закону про Державний бюджет України в частині фінансування своїх функцій, передбачених цим Законом та законами України «Про електронні комунікації» та «Про поштовий зв'язок»;</p> <p>...</p>	<p>комунікаційних послуг, в першу чергу послуг доступу до Інтернету, його кількісного складу, недопущення руйнації суб'єктів мікро-, малого та середнього підприємництва на ринках електронних комунікаційних послуг та монополізації цих ринків.</p> <p>Таке положення у законі та компетенція регуляторного органу відповідатиме статтям 3 та 5 Директиви 2014/61/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 15 травня 2014 року про заходи, спрямовані на зменшення витрат на розгортання високошвидкісних мереж електронного зв'язку.</p> <p>Технічні поправки</p>
--	---	---

<p>27) інші повноваження, передбачені цим Законом та Законами України «Про електронні комунікації», «Про поштовий зв'язок» та «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку електронних комунікаційних мереж».</p>	<p>27) інші повноваження, передбачені цим Законом та законами України «Про електронні комунікації», «Про поштовий зв'язок» та «Про доступ до об'єктів будівництва, транспорту, електроенергетики з метою розвитку електронних комунікаційних мереж».</p>	
<p>Стаття 9. Призначення, припинення повноважень та правовий статус членів регуляторного органу</p> <p>...</p> <p>2. Повноваження членів регуляторного органу припиняються достроково виключно у разі:</p> <p>...</p> <p>11) незадовільного висновку Експертної ради з питань цифровізації при Президентові України про результати роботи регуляторного органу за попередній рік;</p> <p>12) незадовільного висновку Комітету Верховної Ради України, до предмета відання якого належать питання електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку про результати роботи регуляторного органу за попередній рік.</p> <p>...</p>	<p>Стаття 9. Призначення, припинення повноважень та правовий статус членів регуляторного органу</p> <p>...</p> <p>2. Повноваження членів регуляторного органу припиняються достроково виключно у разі:</p> <p>...</p> <p>Виключити</p> <p>Виключити</p> <p>...</p>	<p>На наш погляд, вказані підстави для дострокового припинення повноваження членів регуляторного органу будуть прямою залежністю регуляторного органу, зокрема, кожного члена регуляторного органу, у прийнятті кожного рішення, від Президента України та Верховної Ради України. Тобто, цими положеннями закону пропонується встановлення прямої залежності регуляторного органу у виконанні ним функцій від державних органів та конкретних посадових осіб. Тим більше, у запропонованих редакціях не розкрито вимоги до складання таких висновків, що саме може бути підставами для звільнення і т.д. Таким чином, суб'єктивно, на кожного «невигідного» члена регуляторного органа може складатись такий висновок.</p>

<p>Стаття 14. Порядок організації роботи регуляторного органу, прийняття та оформлення рішень</p> <p>...</p> <p>3. Засідання регуляторного органу є правомочним у разі присутності на ньому більшості із загального складу регуляторного органу. У відкритих слуханнях мають право брати участь представники суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, організацій, що представляють інтереси споживачів, осіб з інвалідністю, громадських організацій, засобів масової інформації та інші заінтересовані особи.</p> <p>...</p> <p>5.</p> <p>Рішення регуляторного органу оформляється постановою, крім рішень щодо усунення порушень, виявлених під час заходів нагляду (контролю), які оформлюються розпорядженнями. Рішення регуляторного органу підписується Головою регуляторного органу.</p>	<p>Стаття 14. Порядок організації роботи регуляторного органу, прийняття та оформлення рішень</p> <p>...</p> <p>3. Засідання регуляторного органу є правомочним у разі присутності на ньому більшості із загального складу регуляторного органу. У відкритих слуханнях мають право брати участь представники суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку, органів державної влади та органів місцевого самоврядування, організацій, що представляють інтереси споживачів, осіб з інвалідністю, громадських організацій, засобів масової інформації та інші особи.</p> <p>...</p> <p>5.</p> <p>Рішення регуляторного органу оформляється постановою, крім рішень щодо усунення порушень, виявлених під час заходів нагляду (контролю), які оформлюються розпорядженнями. Рішення регуляторного органу підписується Головою регуляторного органу, а у разі його відсутності або неможливості здійснення ним своїх повноважень – особою, яка виконує його</p>	<p>Пропонується із тексту виключити слово «заінтересовані», оскільки, в даному контексті, складно визначити, що таке «заінтересованість» та довести її факт.</p> <p>Пропонується уточнення, оскільки, за цим формулюванням, у разі відсутності голови (лікарняний, відрядження, відпустка), рішення регуляторного органу ніким не підписуватимуться.</p>
--	--	--

...	обов'язки. ...	
<p>Стаття 17. Експертно-аналітичне сприяння здійсненню повноважень Президента України з питань підзвітності регуляторного органу</p> <p>1. З метою експертно-аналітичного сприяння здійсненню повноважень Президента України з питань підзвітності регуляторного органу, визначених цим Законом, Президент України утворює Експертну раду з питань цифровізації при Президентові України у складі дев'яти осіб.</p> <p>2. Експертна рада з питань цифровізації при Президентові України є консультативно-дорадчим органом при Президентові України, який діє на громадських засадах.</p> <p>3. До складу Експертної ради з питань цифровізації при Президентові України входять в тому числі народні депутати України-члени Комітетів Верховної Ради України, до предметів відання яких належить питання сфери електронних комунікацій, сфери радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку, за поданням відповідних Комітетів (по одній особі щодо кожної сфери регулювання), представники центральних органів виконавчої влади в</p>	Виключити	<p>Відповідно до ст.102 Конституції України Президент України є гарантом, зокрема, додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина.</p> <p>Повноваження Президента визначені у ст. 106 Конституції України.</p> <p>Президент України на основі та на виконання Конституції і законів України видає укази та розпорядження, які є обов'язковими до виконання на території України.</p> <p>З огляду на наведене та те, що створення Експертної ради не підпадає і не може підпадати під регулювання спеціальним законом (зокрема, у сфері електронних комунікацій та діяльності регуляторного органу), то ст. 17 пропонуємо виключити із тексту проекту Закону.</p> <p>До того ж у Пояснювальній записці про проекту Закону не аргументовано доцільність створення ще одного державного органу по контролю за діяльністю постачальників електронних комунікаційних послуг.</p> <p>У зв'язку з цим, по тексту проекту Закону виключити положення про повноваження цього органу.</p>

<p>сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку (по одній особі щодо кожної сфери регулювання).</p> <p>4. Склад та функції Експертної ради з питань цифровізації при Президентові України визначаються Указом Президента України.</p>		<p>Далі, відповідно, змінити нумерацію статей.</p>
<p>Стаття 18. Функції та повноваження регуляторного органу</p> <p>1. Для ефективного виконання завдань державного регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та поштового зв'язку, а також державного нагляду (контролю) щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів суспільства, зокрема належної якості послуг, допустимого рівня небезпеки для населення, навколишнього природного середовища регуляторний орган:</p> <p>...</p> <p>3) розробляє та затверджує нормативно-правові акти, в тому числі передбачені Законами України «Про електронні комунікації» та «Про поштовий зв'язок», зокрема, але не виключно:</p> <p>...</p>	<p>Стаття 18. Функції та повноваження регуляторного органу</p> <p>1. Для ефективного виконання завдань державного регулювання у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектра та поштового зв'язку, а також державного нагляду (контролю) щодо виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства суб'єктами господарювання та забезпечення інтересів користувачів, зокрема належної якості послуг, регуляторний орган:</p> <p>...</p> <p>3) розробляє та затверджує нормативно-правові акти, в тому числі передбачені Законами України «Про електронні комунікації» та «Про поштовий зв'язок», зокрема, але не виключно:</p> <p>...</p>	<p>Пропонується слово «суспільства» замінити словом «користувачів», оскільки саме користувачам надаються електронні комунікаційні послуги, а не суспільству в цілому.</p> <p>Крім того, виключити слова «небезпеки для населення, навколишнього природного середовища», оскільки надання електронних комунікаційних послуг по своїй природі не несе загрози життю та здоров'ю населення, навколишньому природному середовищу. Проте, контроль за дотриманням санітарного та екологічного законодавства здійснюється відповідними державними органами, а не регуляторним органом.</p>

<p>порядок надання інформації, здійснення контролю за виконанням вимог для належного управління ризиками з метою забезпечення інформаційної безпеки, забезпечення кіберзахисту об'єктів сфер електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку;</p> <p>...</p>	<p>порядок надання інформації, здійснення контролю за виконанням вимог для належного управління сфер електронних комунікацій, радіочастотного спектра та надання послуг поштового зв'язку;</p> <p>...</p>	<p>Виконання цих функцій є повноваженнями інших державних органів, а саме, Міністерства культури та інформаційної політики України та Адміністрації ДССЗІ відповідно, а не регуляторного органа.</p>
<p>Стаття 21. Науково-методичне та інформаційне забезпечення регуляторного органу, взаємодія з громадськістю</p> <p>...</p> <p>5. При регуляторному органі діє Громадська рада як консультативно-дорадчий орган, утворений для сприяння участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики.</p> <p>Порядок утворення та діяльності Громадської ради встановлюється законодавством.</p> <p>...</p>	<p>Стаття 21. Науково-методичне та інформаційне забезпечення регуляторного органу, взаємодія з громадськістю</p> <p>...</p> <p>5. При регуляторному органі діє Громадська рада як консультативно-дорадчий орган, утворений для сприяння участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики у сферах електронних комунікацій, радіочастотного спектру та надання послуг поштового зв'язку.</p> <p>Порядок утворення та діяльності Громадської ради встановлюється законодавством. Положення про Громадську раду, зміни до нього погоджуються з регуляторним органом та затверджуються Громадською радою регуляторного органа.</p> <p>...</p>	<p>Пропонуються уточнення щодо сфери діяльності Громадської ради та порядку затвердження Положення про неї.</p>